

čevljarjev. Sledila je družinska in osebna izkaznica gospoda Andreja Tišlerja, prikaz reševanja družinskega stanovanjskega problema, splošne in strokovne izobrazbe ter različnih načinov opravljanja čevljarstva poklica. Andrej Tišler je bil kot avstrijski vojak aktiven v 1. svetovni vojni in kot prostovoljec v bojnih za slovensko severno mejo. Obdobje med obema svetovnima vojnima je zanj pomenilo čas vsestranskega poklicnega izobraževanja in izpopolnjevanja. Po njegovi zaslugi lahko začnemo slediti tudi natančnim razmeram v čevljarstvu strokovnem izobraževanju v Trzinu. S poučevanjem čevljarstva vajencev je nadaljeval tudi po 2. svetovni vojni, ki jo je preživel kot interniranec v koncentracijskem taborišču Dachau. Bil je tudi član trziškega muzejskega društva in neumorni pisec številnih strokovnih in poljudnih člankov. Razstavo sem pripravila v sodelovanju z etnologinjo Nadjo Gartner-Lenac, ki je raziskala rodbino Tišlerjevih, in bibliotekarko Špelo Jerala, ki je sestavila bibliografijo Andreja Tišlerja. Rezultati razstave in metodološke izkušnje pri opravljenem delu bodo služili tudi pri nadaljnjih načrtih Trziškega muzeja pri urejanju čevljarstva zbirke. Naša velika želja je podobno raziskati tudi druge trziške družine, ki so se tradicionalno ukvarjale s čevljarstvom. Pri tem bi radi zbrali čim več gradiva, ki nam bo omogočilo postavitev stalne čevljarstva zbirke po napisanem sporočilu Andreja Tišlerja. Poleg tega pa nas čaka tudi tiskana izdaja zbranih člankov, navedenih ob koncu publikacije, ki je izšla ob razstavi.

Nove pridobitve in dokumentiranje gradiva

V letu 1998 sem za muzej pridobila dva nova predmeta: čevljarstvo stroj za šivanje zgornjih delov obutve in copat znane trziške čevljarstva družine Gros ter čevljarstvo stolček za merjenje noge iz Tabora pri Vranskem.

Največ časa za dokumentiranje sem porabila ob razstavi o Andreju Tišlerju, ko sem popisala vse gradivo, ki nam ga je posredoval omenjeni gospod, in register gradiva, ki sem ga morala vrniti.

Bibliografija

- Porenta, Tita: Vse gre po istem starem kopitu, predstavitev zbirke čevljarstva kopit v Trziškem muzeju, prispevek za ARGO.
- Porenta, Tita: Luč na gavge, prispevek za GEO
- Porenta, Tita: Kratek povzetek zgodovine splošnega in strokovnega izobraževanja čevljarjev v Trzinu in njegova materialna dediščina, ki jo hrani Trziški muzej, prispevek ob 100-letnici ustanovitve Slovenskega šolskega muzeja za ŠOLSKO KRONIKO.

Pedagoška dejavnost:

Po stalnih muzejskih zbirkah sem vodila 122 obiskovalcev, od tega 4 skupine osnovnošolcev (80 učencev), 5 družin in eno odraslo skupino turističnih delavcev.

Izobraževanje:

V Tehničnem muzeju v Bistri pri Vrhniki sem si 1. septembra ogledala razstavo Ob sto letnici prihoda prvega avtomobila v Ljubljano, in se udeležila srečanj ob stoti obletnici ustanovitve Slovenskega šolskega muzeja, za katerega sem napisala tudi kratek prispevek.

Razno

Razstava o čevljarstvu strokovnem učitelju Andreju Tišlerju je odprla novo raziskovalno področje: splošno in strokovno šolstvo trziških čevljarjev. Tako sem uredila arhiv originalnih dokumentov, povezanih s to problematiko. S pomočjo kolegice iz Muzeja Jesenice Irene Lačen-

Benedičič sem transkribirala in prevedla 28 spričeval trziške Nedeljske - ponavljalne šole iz 19. stoletja, pisanih v nemški pisani gotici.

V našem muzeju poskušamo rešiti tudi perečo prostorsko problematiko. V lanskem letu sem sodelovala pri pripravi za ureditev "dokumentacijske sobe" in muzejske knjižnice, ki naj bi bila vitalno povezana s pisarnami kustosov, kajti samostojnega dokumentalista pri nas žal nimamo.

Helena Rožman

POROČILO O DELU KUSTOSA ETNOLOGA V KOZJANSKEM PARKU V LETU 1998

Muzejska dejavnost

Etnološka zbirka

V letu 1998 je bilo inventariziranih 379 predmetov, dokumentiranih pa še okrog 200 predmetov.

Žal v letu 1998 nismo uspeli odkupiti nobenega od predmetov, ki sem jih uvrstila v program dela; prebivalci Kozjanskega parka pa so nam podarili 25 predmetov. Med nove pridobitve lahko štejemo celoten fond predmetov s Fiketove domačije v Lesičnem 15 (gre za 1200 enot), ki so bili dokumentirani v okviru Raziskovalne delavnice Podsreda '98.

Razstave

V programskem letu sem pripravila razstavo "Cvetnonedeljske butare", ki je bila v Slovensko - bavarski hiši od 30. marca do 13. aprila 1998, ter slovenski del razstave "Stari vzorci pletenin iz Bavarske in iz Kozjanskega parka" v Slovensko-bavarski hiši od 30. aprila do 30. oktobra 1998. V adventnem času leta, ki je za nami, sem pripravila razstavo "Jaslice", ki je bila v Slovensko - bavarski hiši odprta med 4. in 20. decembrom. 8. in 15. decembra svo s kolegico Vesno Zakonjšek vodili delavnico, katere tema je bila izdelovanje božičnih daril in okraskov. Delavnica je bila izvedena v popoldanskem času in je bila namenjena družinam.

Pedagoško delo

Raziskovalna delavnica Podsreda '98

(poročilo je bilo objavljeno v prejšnji številki Glasnika SED)

Vodstva

V celotnem programskem letu smo imeli v Kozjanskem parku 12303 obiskovalcev, od tega 7454 na gradu Podsreda, multivizijsko predstavitev Kozjanskega si je ogledalo 2093 ljudi, mlin 1309, razstave v Slovensko - bavarski hiši pa 1447 ljudi. Običajno vodstvo skupine, ki ga opravlja kustos, zajema ogled multivizijske predstavitve Kozjanskega v KIC-u Kozjanskega parka, ogled Slovensko - bavarske hiše in Levstikovega mlina v Podsredi ter ogled gradu Podsreda.

Izobraževanje - strokovne ekskurzije, srečanja ...

Skozi vse leto sem spremljala strokovno literaturo in rezultate strokovnih srečanj. Med 19. in 26. avgustom sem se v Edinburghu na Škotskem udeležila seminarja "Expanding visions of culture: new developments in cultural policy, management and tourism", ki ga je organiziral The British Council. Poleg sodelovanja na seminarju sem obisk Škotske izkoristila tudi za številne ogled muzejskih in galerijskih institucij ter številnih predstav, ki so potekale v okviru Mednarodnega festivala v Edinburghu. Med muzeji in galerijami naj omenim le:

- House for an Art Lover, Bellahouston Park - Glasgow
- Burrell Collection - Glasgow
- St. Mungo Museum - Glasgow
- grad Kellie - seznanitev z delon Škotske nacionalne fundacije
- Scottish Fisheries Museum - Anstruther
- edinburški grad
- The Scotch Whisky Heritage Centre
- Museum of Childhood
- The People's Story Museum
- škotska narodna galerija modernih umetnosti
- instalacija Mone Hatoum

Glasbena dejavnost

Glasbeno poletje na gradu Podsreda je program, za katerega lahko trdimo, da je eden od temeljnih programskih sklopov, ki jih izvajamo v Kozjanskem parku. V letu 1998 je bil program "Glasbeno poletje na gradu Podsreda" sestavljen iz podprogramov seminarjev, koncertov domačih skupin in gostov iz Bavarske ter vrhunskih koncertnih dogodkov. Tudi v lanskem letu smo nadaljevali sodelovanjem z dvema zelo uveljavljenima mednarodnima festivaloma, in sicer z Drugo godbo, ki jo organizira GMS iz Ljubljane, in Glasbenim septembrom, ki ga organizira Narodni dom iz Maribora. Skupno smo izvedli 23 dogodkov, ki so se odvijali večinoma v atriju gradu Podsreda oz. v drugih grajski prostorih.

- 17. april: srečanje partnerskih glasbenih šol iz Rogaške Slatine in Chama na Bavarskem s koncertom Štajrskih rogistov in Jagdhornbläser iz Chama
- 23. maj: koncert APZ Tone Tomšič iz Ljubljane
- 7. junij: koncert tibetanske glasbe z Jungchen Lahmo (sodelovanje z Mednarodnim festivalom Druga godba, Ljubljana)
- 12. junij: koncert Trio Luwigana
- 20. junij: koncert MePZ Anton Aškerc iz Podsrede
- 3. julij: koncert Arcadia trio
- 10. julij: koncert slušateljev seminarja za violino
- 11. julij: Prestol poezije - literarni večer, na katerem sta poezijo Mete Kušar prebirala Vladimir Jure v slovenskem ter Alojz Svete v angleškem jeziku. Program so obogatili glasbeni gostje: Ana Pucar Jerič, Stanko Arnold, Boris Šinigoj, Andrej Jarc in Ljubljanski godalni kvartet.
- 16. julij: koncert Cirila Škerjanca in Mojce Pucelj
- 24. julij: koncert ansambla za baročno glasbo Musica Florea iz Prage
- 26. julij: koncert slušateljev seminarja za violončelo
- 31. julij: koncert Matjaža Drevenška, Dejana Prešička in Zoltana Petra
- 05. avgust: koncert slušateljev seminarja za klasični saksofon
- 15. avgust: "S čelom in športom po Sloveniji za pomoč tistim, ki so je potrebni" - dobrodelni koncert Jerneja Čopiča
- 19. avgust: koncert Branimirja Slokarja in Tadeje Liechti Perkavec
- 22. avgust: koncert slušateljev seminarja za pozavno
- 23. avgust: klavirski recital Arbo Valdma in Christiane Frucht
- 28. avgust: studio koncert slušateljev seminarja za klavir

- 29. avgust: studio koncert slušateljev seminarja za klavir
- 30. avgust: zaključni koncert slušateljev seminarja za klavir
- 9. september: Glasbeni september '98 - Irena Grafenauer, zbora Shola Cantorum in Cantate Domino; dirigent: Tone Potočnik
- 12. september: koncert Münchner Jugendorchester
- 13. september: Glasbeni september '98 - koncert Collegium Musicum, na katerem so sodelovali Arvid Engegard, Harald Sconeweg, Irena Grafenauer, Clara Dent, Dušan Krnjak, Dag Jensen, Miloš Mlejnik, Darko Kovačič in Janko Šetine

Podpis partnerstva

Med 4. in 7. avgustom sem se udeležila podpisa listine o partnerstvu med Kozjanskim parkom in parkom Oberer Bayericher Wald, ki ima svoj sedež v Chamu na Bavarskem. Listino sta podpisala vodja okraja Cham in predsedujoči naravnega parka Theo Zellner in direktor Kozjanskega parka Franci Zidar. Ob tej priložnosti je bila v samostanu v Walderbachu odprta razstava "Zavarovana območja v Sloveniji in Kozjanski park". Avtor razstave o Kozjanskem parku je Franci Zidar. Prirodoslovni muzej Slovenije pa je v sodelovanju z MOP pripravil tisti del razstave, ki predstavlja ostala zavarovana območja v naši državi.

Europarc

V Kozjanskem parku je bilo med 17. in 20. septembrom delovno srečanje skupine strokovnjakov, ki smo ga organizirali v sodelovanju z MOP, v okviru projekta Phare Europarc Expertise Exchange. Tema seminarja je bila "Smernice za trajnostne aktivnosti v kulturni krajini znotraj zavarovanih območij". Seminar, ki se ga je udeležilo 10 vodilnih strokovnjakov iz nacionalnih parkov vzhodne in zahodne Evrope, je potekal na lokaciji Ljubljana in okolica ter Kozjanski park, kjer smo v okviru programa predstavili tako naravno kot tudi kulturno dediščino, v okviru katere sem predstavila izbrane etnološke spomenike in dediščino.

Snemanje za oddajo o Kozjanskem parku z ekipo TV Slovenija

Ekipo TVS je pod vodstvom Boruta Mencingerja skozi celo leto 1998 pripravljala oddajo o Kozjanskem parku, ki predstavlja tako kulturno in naravno dediščino kot enakovredni sestavini parka. V snemanje oddaje smo bili vključeni vsi strokovni delavci v Kozjanskem parku.